

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ

- I. Proje Ekibi
- II. Kısaltmalar
- III. Özet
- IV. Summary

TABLO DİZİNİ GRAFİK DİZİNİ

I. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

- I.1. Tanımlar 11
- I.2. Uluslararası ve Ulusal Kurallar 14

II. GENEL BİLGİLER

- II.1. Sorun Tanımlama 18
- II.2. Amaç 20
  - Varsayımlar
- II.3. Gereç-Yöntem 22

III. BULGULAR ve TARTIŞMA

- III.1. Toplumun Eczacı, Eczacılık, Eczane Hizmetleri Algısı 27
- III.2. Eczacının Eczacı, Eczacılık, Eczane Hizmetleri Algısı 52

V. SONUÇ ve ÖNERİLER 76

VI. KAYNAKÇA 80

EKLER

- EK 1: Eczacılıkta Talep-Hizmet Korelasyonu Ölçme-Değerlendirme Çalışması Toplum Soru Formu 81
- EK 2: Eczacılıkta Talep-Hizmet Korelasyonu Ölçme-Değerlendirme Çalışması Eczacı Soru Formu 89

TABLO DİZİNİ

NO	TABLO ADI	SAYFA NO
1	Örnek Seçimi	24
2	Örneklemin İllere Göre Dağılımı	25
3	Kadın ve Erkeklerin Bölgelere Göre Dağılımı	27
4	Kadın ve Erkeklerin Yerleşim Yerlerine Göre Dağılımı	27
5	Kadın ve Erkeklerin Yaş Gruplarına Göre Dağılımı	28
6	Katılımcıların Ev Sahipliğine Göre Dağılımı	28
7	Bölgelere Göre Yaşam Boyu Eczaneyi Kullanım Durumu	28
8	Yerleşim Yerlerine Göre Yaşam Boyu Eczaneyi Kullanım Durumu	29
9	Yaşa Göre Yaşam Boyu Eczaneyi Kullanım Durumu	30
10	Cinsiyete Göre Yaşam Boyu Eczaneyi Kullanım Durumu	30
11	Eczaneye En Sık Başvuru Nedenleri	31
12	Cinsiyete ve Yaşa Göre Eczaneye İlk Başvuru Nedenleri	32
13	Yerleşim Yeri ve Bölgeye Göre Eczaneye İlk Başvuru Nedenleri	33
14	Sürekli Aynı Eczaneye Gidenlerin Cinsiyetleri ve Yaşlarının Seçimdeki Belirleyiciliği	35
15	Sürekli Gidilen Eczaneyi Tercih Etme Nedenleri	36
16	Sürekli İlaç Kullanmanın Aynı Eczaneye Gitmedeki Belirleyiciliği	38
17	Aradığı İlacı Eczanede Bulamama Durumu	39
18	Eczane Dışında İlaç Satılmasına Yaklaşım	39
19	İlaç Fiyat Algısı	40
20	İlaç Fiyatlarının Pahalı ya da Çok Pahalı Olmasının Nedenleri	41
21	Bazı Durumlarda İlk Başvurulan Kişi	41
22	Bu Durumlardan En Az Birinde Eczacıya Başvurmayı Tercih Nedenleri	42
23	Eczacının Hastaya Bazı Durumlarla İlgili Soru Sorma Sıklığı	43
24	Eczacının Hastaya İlaç Danışmanlığına Yönelik Soru Sorma Sıklığı	43
25	Hastanın İlaç Danışmanlığına Yönelik Bilgi İsteği	44
26	Katılımcıların Eczacıya ve Eczaneye Gelen Kişiye Yönelik Algısı	47
27	Eczacıya Güvenme Durumu	48
28	Hastanın Bazı Eczacılık Hizmetlerinin Önemi Algısı	49
29	Sağlık Çalışanlarının İlacı Seçmedeki Etkisi	49
30	Eczanenin Bazı Mekansal Özelliklerinin Hasta Tarafından Algılanışı	50
31	Hastanın Eczanenin Bazı Mekansal Özelliklerine Yönelik Beklentisi	50
32	Hastanın Eczane Ortamına Yönelik Şikayetleri	50
33	Hastanın Eczane Ortamına Yönelik Memnuniyetleri	51

34	Kadın ve Erkek Eczacıların Bölgelere Göre Dağılımı	52
35	Kadın ve Erkekler Eczacıların Yerleşim Yerlerine Göre Dağılımı	52
36	Kadın ve Erkekler Eczacıların Yaş Gruplarına Göre Dağılımı	53
37	Eczacıların Mezun Olduğu Okul	54
38	Eczacıların Mezuniyet Sonrası Eğitim Durumu	54
39	Eczacıların Serbest Eczane Açmadan Önceki Mesleki Deneyimi	55
40	Başka Kurumda Çalışan Eczacıların Kurumlara Göre Dağılımı	55
41	Eczacıların Mezuniyet Yılına Göre Cinsiyetlerin Dağılımı	56
42	Serbest Eczane Çalıştırma Yılı	56
43	Eczane Yer Seçimi	57
44	Eczane Yer Seçiminin Nedenleri	57
45	Eczanenin Yerleşim Yerinde Bulunduğu Süre	58
46	Eczacının Eczanede Günlük Geçirdiği Süre	58
47	Eczanede Eczacıdan Başka Çalışan Kişi Sayısı	59
48	Eczanede Eczacıdan Başka Çalışan Kişilerin Bazı Özellikleri	59
49	Eczanede Eczacıya Yardım Eden Kişiler	60
50	Eczanede Günde Karşılana n Resmi Reçete Sayısı	61
51	Eczanede Günde Karşılana n Özel Reçete Sayısı	61
52	Eczaneden En Çok Satılan İlaç Grupları	62
53	Eczane Dışında İlaç Satılmasına Yaklaşım	62
54	Eczacıların İlaç Fiyat Algısı	63
55	İlaç Fiyatlarının Pahalı ya da Çok Pahalı Olmasının Eczacıya Göre Nedenleri	63
56	Eczaneye Günlük Ortalama Gelen Kişi Sayısındaki Değişimin Nedenleri Algısı	65
57	Eczaneye Sürekli Gelen Kişilerin Bazı Özelliklerine Göre Eczacı Tarafından Tanımlanması	66
58	Eczacıya Göre Eczaneye En Sık Başvuru Nedenleri	66
59	Eczacıya Göre Hastaların Kendi Eczanesini Tercih Etme Nedenleri	67
60	Eczaneye Danışmak İçin Gelen Kişilerin İlk Üç Sıradaki Yakınmaları	68
61	Eczacının Kendisi ve Topluma Yönelik Algısı	69
62	Eczacının Hastaya Bazı Durumlarla İlgili Soru Sorma Sıklığı	70
63	Eczacının Hastaya İlaç Danışmanlığına Yönelik Soru Sorma Sıklığı	70
64	Eczacının Hastaya Yönelik İlaç Danışmanlığı İçeriği İsteği	71
65	Eczacının Bazı Eczacılık Hizmetlerinin Önemi Algısı	72
66	Eczanenin Bazı Mekansal Özelliklerinin Eczacı Tarafından Tanımlanması	73
67	Eczacının Eczanenin Bazı Mekansal Özelliklerine Yönelik Beklentisi	73
68	Eczanede Hastayı En Çok Memnun Eden Özellikler Konusunda Eczacı Algısı	74
69	Eczacıyı En Çok Rahatsız Eden Hasta Özellikleri	74
70	Eczacıyı En Çok Memnun Eden Hasta Özellikleri	75

GRAFİK DİZİNİ

NO	GRAFİK ADI	SAYFA NO
1	Yaşa Göre Eczaneden İlaç Alma Davranışındaki Değişim	32
2	Sürekli Aynı Eczaneye Gidenlerin Popülasyona Oranı	34
3	Sürekli Hizmet Alınan Eczacının Cinsiyeti	37
4	Sürekli Hizmet Alınan Eczacının Yaşı	38
5	Hastanın Eczacının Mesleki Yeterliliği Algısı	45
6	Hastanın Eczaneden Aldığı Danışmanlık Hizmetinin Yeterliliği Algısı	46
7	Eczaneye Günlük Ortalama Gelen Kişi Sayısı	64
8	Eczaneye Günlük Ortalama Gelen Kişi Sayısındaki Değişim	64
9	Eczacının Kendi Mesleki Yeterliliği Algısı	72

KISALTMA ve TANIMLAR

Kısaltmalar:

- CINDI -** Countrywide Integrated Noncommunicable Disease Intervention
Ülke Çapında Bulaşıcı Olmayan Hastalıklara Müdahale
- FIP –** Federation Internationale Pharmaceutique
Uluslararası Eczacılık Federasyonu
- GPP –** Good Pharmacy Practice
İyi Eczacılık Uygulamaları (İEU)
- QaM-** Questions about Medicine
İlaçlar Hakkında Sorular
- OTC -** Over the Counter Products
Tezgah Üstü Ürünler
- PHC –** Primary Health Care
Birincil Sağlık Bakımı
- TEB -** Türk Eczacıları Birliği
- US -** Ulusal Standart
- WHO –** World Health Organization
Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ)

İstatistikî Tanımlar:

Mean: Tüm gözlem değerleri toplamının serinin birim sayısına bölünerek hesaplanan aritmetik ortalamadır.

Mode: Seri içinde en çok tekrarlanan değere mode (mod) denir.